

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації ІСАЙКА Дениса Ігоровича
на тему «Взаємодія органів публічної влади у системі національної безпеки:
організаційно-правовий аспект»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування,
в галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування**

1. Актуальність теми дисертаційної роботи

Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації проти України створила екзистенційний виклик державності та суттєво актуалізувала питання ефективності функціонування системи національної безпеки. В умовах воєнного стану особливого значення набуває здатність державних інституцій до узгоджених, оперативних і скоординованих дій, що забезпечують належне реагування на загрози та підтримання стабільності функціонування державного механізму.

За таких умов критично важливою стає ефективна координація, синергія та оперативна взаємодія органів публічної влади, від рівня узгодженості діяльності яких безпосередньо залежить результативність управлінських рішень у секторі безпеки і оборони, своєчасність реагування на загрози та здатність держави забезпечувати захист національних інтересів.

Водночас практика протидії збройній агресії виявила низку організаційно-правових проблем у сфері міжвідомчої взаємодії. До них належать недостатня узгодженість повноважень суб'єктів системи національної безпеки, наявність прогалин у нормативно-правовому регулюванні спільної діяльності, складнощі інформаційного обміну між органами публічної влади, а також ризики дублювання функцій і повноважень, що ускладнює процес прийняття управлінських рішень та знижує ефективність функціонування безпекового сектору.

Зазначені обставини зумовлюють необхідність наукового осмислення накопиченого практичного досвіду функціонування системи національної безпеки та формування науково обґрунтованих підходів до вдосконалення взаємодії органів публічної влади. Особливої ваги набуває дослідження організаційно-правових засад такої взаємодії, визначення її принципів, форм і механізмів, здатних забезпечити узгодженість дій суб'єктів публічної влади в умовах динамічних безпекових викликів.

Актуальність теми також посилюється стратегічним європейським і євроатлантичним курсом України, що передбачає комплексну трансформацію сектору безпеки і оборони, модернізацію системи публічного управління у сфері безпеки та гармонізацію організаційно-правових засад міжвідомчої взаємодії відповідно до стандартів і практик Європейського Союзу та НАТО. У цьому контексті особливого значення набуває формування ефективних механізмів координації діяльності органів публічної влади, здатних забезпечити належний рівень управлінської взаємодії у сфері національної безпеки.

Теоретичною основою дисертаційної роботи стали наукові праці вчених, які досліджували окремі питання діяльності органів публічної влади у системі національної безпеки. Незважаючи на значну кількість праць науковців, які зробили вагомий внесок у вивчення діяльності органів публічної влади у системі національної безпеки, комплексне дослідження організаційно-правових засад їхньої взаємодії, в тому числі з урахуванням умов повномасштабної війни та реалізації євроатлантичних інтеграційних завдань, досі не проводилося.

Отже, актуальність дослідження організаційно-правового аспекту взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки зумовлена необхідністю теоретичного осмислення цієї проблематики та практичними викликами, які наразі постали перед Україною.

2. Мета дисертаційного дослідження

Метою дослідження є комплексне розкриття теоретичних та практичних засад забезпечення організаційно-правового аспекту взаємодії органів публічної

влади у системі національної безпеки, а також формулювання окремих пропозицій щодо її вдосконалення в умовах сучасних викликів державотворення.

Для досягнення поставленої мети в дисертаційному дослідженні визначено та послідовно вирішено комплекс взаємопов'язаних наукових завдань, спрямованих на всебічне розкриття організаційно-правових засад взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки, зокрема:

- визначити стан наукового дослідження проблематики взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки;

- розкрити історичні передумови та етапи становлення взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки;

- здійснити змістовно-термінологічний пошук взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки;

- проаналізувати нормативно-правові засади забезпечення взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки;

- встановити систему суб'єктів взаємодії та їх повноваження у сфері національної безпеки;

- охарактеризувати форми, методи та принципи взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки;

- проаналізувати зарубіжний досвід організації та нормативного забезпечення взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки;

- визначити проблемні питання взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки;

- розкрити перспективні напрями вдосконалення взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини у сфері взаємодії органів публічної влади під час забезпечення національної безпеки України.

Предметом дослідження є організаційно-правовий аспект взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки.

3. Зв'язок дисертаційної роботи з науковими програмами, науковими напрямами Університету та кафедри

Дисертаційна робота виконувалася у відповідності до науково-дослідної роботи кафедри публічного управління та регіоналістики за темою: «Забезпечення сталого розвитку територіальних громад та регіонів в умовах політико-управлінських трансформацій» (ДР 0122U002195). У межах цієї теми досліджено теоретичні та практичні аспекти міжвідомчої взаємодії у забезпеченні національної безпеки та сталого розвитку територіальних громад. Встановлено, що міжвідомча взаємодія є системоутворюючим елементом державної політики сталого розвитку територіальних громад і регіонів, забезпечуючи узгодженість управлінських рішень та об'єднання ресурсів публічної влади для виконання завдань відновлення та зміцнення національної безпеки. Виявлено ключові проблеми реалізації взаємодії: недостатня системність управління, нерівність інституційної спроможності громад, складність погоджувальних процедур, управлінські розриви між рівнями влади та кадровий дефіцит, що знижує результативність політики розвитку та обмежує безпекову стійкість територій. Показано, що системний розвиток міжвідомчої взаємодії у післявоєнний період здатен забезпечити перехід від фрагментарних рішень до довгострокової моделі сталого розвитку, орієнтованої на підвищення якості життя населення, стійкість територій до ризиків та ефективне використання ресурсів.

4. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Наукові положення, висновки та рекомендації, викладені у дисертації Ісайка Дениса Ігоровича, отримані особисто здобувачем і є результатом його самостійної науково-дослідної діяльності. Автор самостійно визначив мету, об'єкт, предмет і завдання дослідження, обґрунтував теоретичні та практичні засади забезпечення організаційно-правового аспекту взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки, а також формулював пропозиції щодо її вдосконалення в умовах сучасних викликів державотворення. Здобувачем здійснено аналіз національної та зарубіжної нормативно-правової бази, опрацьовано сучасні

наукові джерела з проблематики публічного адміністрування та взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки. У роботі уточнено дефініції базових понять («національна безпека», «орган публічної влади», «взаємодія (публічно-управлінська)», «національні інтереси», «загрози національній безпеці», «форми» і «методи взаємодії» тощо) та розроблено авторські визначення, систематизовано загальні та спеціальні принципи (законності, демократичного цивільного контролю, патріотизму, рівноправності тощо), а також уточнено доктринальні положення про форми взаємодії (спільні акти, інформаційний обмін, моніторинг, навчання, спільні операції). Усі розділи дисертації, включно з узагальненням результатів і формулюванням висновків, виконані безпосередньо автором. Крім того, здобувач самостійно забезпечив апробацію результатів дослідження шляхом участі у наукових конференціях і публікацій у фахових виданнях. Отримані результати є авторськими, оригінальними й відображають високий рівень теоретичної підготовки та наукової зрілості здобувача.

5. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів дисертаційного дослідження забезпечується використанням комплексу сучасних загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання, які застосовувалися відповідно до поставленої мети та визначених завдань дослідження. Використання відповідного методологічного інструментарію, аналіз нормативно-правових актів, наукових джерел і практики функціонування системи національної безпеки України дозволили забезпечити об'єктивність і наукову верифікацію отриманих результатів.

Обґрунтованість сформульованих висновків, положень і рекомендацій підтверджується системним поєднанням теоретичного аналізу та узагальнення практичного досвіду функціонування органів публічної влади у сфері національної безпеки. У процесі дослідження використано положення

вітчизняних і зарубіжних наукових праць, результати аналізу нормативно-правового забезпечення діяльності суб'єктів сектору безпеки і оборони, що дало змогу сформуванню науково обґрунтовані висновки щодо організаційно-правових засад їхньої взаємодії.

Запропоновані в дисертації положення, рекомендації та практичні пропозиції відповідають сучасним науковим підходам до дослідження проблем функціонування системи національної безпеки та узгоджуються з тенденціями розвитку публічного управління у цій сфері. Узагальнення результатів дослідження, їх співставлення з існуючими науковими підходами та практикою діяльності органів публічної влади підтверджують наукову достовірність отриманих результатів і свідчать про можливість їх практичного використання..

6. Ступінь новизни основних результатів дисертаційної роботи порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Дисертаційна робота характеризується значним рівнем наукової новизни, що проявляється у постановці та комплексному вирішенні наукової проблеми організаційно-правового забезпечення взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки. На відміну від наявних наукових досліджень, у яких переважно аналізуються окремі аспекти діяльності суб'єктів сектору безпеки і оборони або їх функціональні повноваження, у дисертації здійснено системне дослідження теоретичних і практичних засад взаємодії органів публічної влади як цілісного публічно-управлінського механізму забезпечення національної безпеки.

Встановлено, що в існуючих наукових працях проблематика взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки розглядалася переважно фрагментарно, без належного поєднання управлінських і правових аспектів. Більшість досліджень зосереджувалася на характеристиці правового статусу окремих органів або на аналізі інституційних елементів сектору безпеки, тоді як питання міжвідомчої координації, форм, методів та принципів взаємодії суб'єктів залишалися недостатньо розробленими. Особливо це стосується досліджень, що враховують трансформацію системи національної безпеки України в умовах

повномасштабної збройної агресії Російської Федерації та реалізації євроатлантичного курсу держави.

На відміну від попередніх робіт, у дисертації здійснено комплексне дослідження організаційно-правових засад взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки з урахуванням сучасних безпекових викликів, умов воєнного стану та процесів інтеграції України до європейського і євроатлантичного безпекового простору. Це дозволило сформувати цілісне бачення механізмів взаємодії суб'єктів системи національної безпеки, визначити їх функціональну архітектуру та окреслити напрями вдосконалення міжвідомчої координації.

У межах дослідження здійснено змістовно-термінологічний пошук проблематики взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки, що дало змогу систематизувати понятійний апарат дослідження та сформулювати авторські тлумачення ключових дефініцій, зокрема понять «національна безпека», «орган публічної влади», «взаємодія (публічно-управлінська)», «національні інтереси» та «загрози національній безпеці». Узагальнення результатів такого пошуку дозволило запропонувати авторське визначення поняття «взаємодія органів публічної влади у системі національної безпеки» як спільної узгодженої діяльності системи органів, наділених публічно-владними повноваженнями, спрямованої на забезпечення захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності та інших національних інтересів України.

Важливим результатом дослідження стало встановлення системи суб'єктів взаємодії у сфері національної безпеки та узагальнення їх повноважень. У дисертації розкрито авторське розуміння поняття «орган публічної влади у сфері національної безпеки», визначено характерні ознаки таких суб'єктів та здійснено їх класифікацію за низкою критеріїв, зокрема за місцем у державному механізмі, порядком ухвалення рішень, часовими межами діяльності, правовим статусом та напрямами безпекової діяльності. Узагальнено систему повноважень суб'єктів взаємодії, яку структуровано на два основні блоки: повноваження органів виконавчої влади та інших уповноважених суб'єктів, а також повноваження

органів місцевого самоврядування, що дозволило комплексно відобразити функціональну архітектуру їх діяльності у сфері забезпечення національної безпеки.

Отримані результати дозволили поглибити наукові уявлення про організаційно-правові засади взаємодії органів публічної влади, визначити її принципи, форми та методи, а також окреслити напрями вдосконалення міжвідомчої координації в умовах сучасних безпекових викликів. Таким чином, результати дисертаційного дослідження розширюють наукові підходи до розуміння механізмів функціонування системи національної безпеки та формують підґрунтя для подальших наукових досліджень у цій сфері.

7. Наукове та практичне значення результатів дисертаційного дослідження

Наукове значення результатів дисертаційного дослідження полягає у комплексному обґрунтуванні теоретичних засад та розробленні практично орієнтованих положень щодо вдосконалення організаційно-правового аспекту взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки в межах сучасних досліджень з публічного управління та адміністрування. Проведене дослідження дозволило поглибити наукові підходи до розуміння механізмів взаємодії суб'єктів системи національної безпеки, уточнити понятійний апарат досліджуваної проблематики та обґрунтувати напрями підвищення ефективності міжвідомчої координації. У результаті проведеного дослідження отримано результати, що мають наукову новизну:

уперше:

- проведено комплексне дослідження організаційного забезпечення та нормативної регламентації взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки, обґрунтовано концептуальні засади її сутності та специфіки, сформульовано авторські дефініції категоріального апарату;

- запропоновано напрями вдосконалення організаційно-правового аспекту взаємодії: створення Центру передового досвіду та спеціалізованих

координаційних структур при Раді національної безпеки та оборони України у сферах екологічної, енергетичної, економічної та інших визначених загроз національним інтересам, а також нормативне закріплення порядку такої взаємодії через доповнення профільного законодавства й укладення міжвідомчих угод;

удосконалено:

- понятійно-категоріальний апарат публічного управління у сфері національної безпеки: уточнено дефініції базових понять («національна безпека», «орган публічної влади», «взаємодія (публічно-управлінська)», «національні інтереси», «загрози національній безпеці», «форми» і «методи взаємодії» тощо) та розроблено авторські визначення;

- наукові уявлення про принципи та форми взаємодії: систематизовано загальні та спеціальні принципи (законності, демократичного цивільного контролю, патріотизму, рівноправності тощо), а також уточнено доктринальні положення про форми взаємодії (спільні акти, інформаційний обмін, моніторинг, навчання, спільні операції);

- систему методів взаємодії: удосконалено підхід до виокремлення імперативного, диспозитивного та рекомендаційного методів як базових у практиці публічного управління сферою національної безпеки;

набули подальшого розвитку:

- наукові підходи до періодизації становлення взаємодії органів публічної влади у сфері національної безпеки (від середньовіччя до сьогодення) та осмислення зарубіжного досвіду на основі централізованих, децентралізованих і змішаних моделей;

- ідеї розвитку культури міжвідомчої співпраці через навчання, обмін досвідом та релевантизацію освітніх програм до реальних оперативних потреб із залученням публічних службовців;

- наукові рекомендації до цифровізації взаємодії органів публічної влади шляхом створення інтегрованої національної інформаційно-аналітичної системи та забезпечення конфіденційності даних у співпраці з ЄС і НАТО;

- концепція післявоєнної взаємодії, що акцентує на відновленні правопорядку, розмінуванні деокупованих територій, зміцненні охорони державного кордону та забезпеченні стійкої безпеки.

Практичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає у можливості їх використання для вдосконалення існуючих управлінських підходів у системі національної безпеки України, зокрема у частині організаційно-правового забезпечення взаємодії органів публічної влади. Запропоновані у роботі наукові положення та рекомендації спрямовані на підвищення ефективності міжвідомчої координації, удосконалення нормативного регулювання спільної діяльності суб'єктів сектору безпеки і оборони та формування більш узгодженого механізму реалізації державної політики у сфері національної безпеки.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані у процесі розроблення та вдосконалення державних політик, стратегічних документів і законодавчих ініціатив, що стосуються організаційно-правового забезпечення взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки. Запропоновані у роботі підходи та рекомендації можуть бути впроваджені у практичну діяльність органів публічної влади, повноваження яких спрямовані на забезпечення національної безпеки, зокрема у частині координації дій, обміну інформацією та організації міжвідомчої взаємодії.

Крім того, результати дослідження можуть використовуватися в освітньому процесі закладів вищої освіти під час підготовки фахівців з публічного управління та адміністрування, права та національної безпеки, а також у системі підвищення кваліфікації публічних службовців.

Практичне значення результатів дослідження підтверджується їх використанням у діяльності окремих установ. Зокрема, окремі положення дисертаційної роботи впроваджено у діяльність Національного університету «Одеська політехніка» (акт про використання результатів дисертаційної роботи від 10.02.2025 № 281/05-07 та довідка Центру підвищення кваліфікації кадрів від 29.12.2025 № 183-30/58), а також Департаменту з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Одеської обласної

державної адміністрації (довідка від 05.01.2026). Це свідчить про практичну значущість отриманих результатів і можливість їх використання у діяльності органів публічної влади та освітній сфері.

8. Повнота опублікування результатів дисертаційного дослідження та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих у співавторстві та зарахованих за темою дисертації

Здобувач самостійно здійснив підготовку дисертаційного дослідження, сформулював основні наукові положення, висновки та рекомендації, а також підготував результати дослідження до опублікування у наукових виданнях. Автор брав безпосередню участь в апробації отриманих результатів, їх обговоренні у науковому середовищі та представленні на науково-практичних заходах. Особистий внесок здобувача у виконання дисертаційного дослідження підтверджується змістом наукових публікацій, матеріалами апробації результатів та відповідними документами.

Основні наукові положення, результати та висновки дисертаційної роботи знайшли відображення у наукових публікаціях здобувача. Зокрема, результати дослідження опубліковано у 4 наукових статтях у наукових фахових виданнях України категорії «Б», а також у 3 збірниках тез виступів на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Загалом за темою дисертаційного дослідження опубліковано 7 наукових праць, у яких висвітлено основні результати проведеного дослідження. Кількість та рівень публікацій відповідають вимогам п. 8 Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року (зі змінами) щодо оприлюднення результатів дисертаційних досліджень. Опубліковані праці відображають основні наукові положення, результати аналізу та практичні рекомендації, що становлять зміст дисертаційної роботи.

Список публікацій здобувача

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Ісайко Д.І. Історичний нарис становлення взаємодії органів публічної влади в системі національної безпеки на території сучасної України. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2023. № 30. С.7-13. DOI: <https://doi.org/10.35432/tisb302023294752>

2. Ісайко Д.І., Попов М.П. Органи публічної влади в сфері національної безпеки: поняття, ознаки та види. *Суспільство та національні інтереси*. 2024. № 5 (5). С.546-555. DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-5\(5\)-546-555](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2024-5(5)-546-555)

3. Ісайко Д.І. Специфіка реалізації основних форм взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки: теоретичні та практичні аспекти. *Актуальні проблеми державного управління*. 2024. № 1 (64). С.151-162. DOI: <https://doi.org/10.26565/1684-8489-2024-1-09>

4. Ісайко Д.І. Міжнародні практики взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки: компаративний аналіз. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2025. № 34. С.90-99. DOI: <https://doi.org/10.35432/tisb342025346643>

9. Апробація результатів дисертаційної роботи

1. Ісайко Д.І. Стратегія забезпечення національної безпеки в Україні. Забезпечення стійкості системи публічної влади та управління в умовах воєнного стану та відновлення України: *матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю (18 травня 2023 року, м. Одеса)*. Одеса : Одеська політехніка. 2023. С.383-385. URL: <https://op.edu.ua/123412346765434-14238>

2. Ісайко Д.І., Попов М.П. Цифровізація української армії як напрям взаємодії органів публічної влади у системі національної безпеки. *Мобілізація: міжнародний досвід та пошук відповідей на сучасні виклики: матеріали наукового семінару за міжнародною участю (24 січня 2024 року, м. Дніпро)*. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2024. С.131-132. URL: <https://drive.google.com/file/d/1UOJVuOQHARBQxfTxFZmXIQ5UUrrXBG0V/view>

3. Ісайко Д.І. Взаємодія Національної поліції України й ТЦК та СП в контексті проведення мобілізаційних заходів. Забезпечення стійкості системи публічної влади та управління в умовах спеціальних правових режимів та відновлення України: *матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (17 травня 2024 року, м. Одеса)*. Одеса: Одеська політехніка. 2024. С.418-421. URL: <https://op.edu.ua/3535-16631>

10. Відповідність дисертаційної роботи вимогам, що передбачено пунктами 6 і 7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії»

Дисертаційна робота Ісайка Дениса Ігоровича на тему «Взаємодія органів публічної влади у системі національної безпеки: організаційно-правовий аспект» подана у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, виконаної здобувачем особисто. Робота містить наукові положення та нові науково обґрунтовані теоретичні результати, отримані в процесі дослідження, які мають істотне значення для галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» і підтверджуються відповідними документами, що засвідчують проведення досліджень. Дисертація свідчить про особистий внесок здобувача у розвиток наукових знань та характеризується внутрішньою єдністю змісту і відповідністю встановленим вимогам до оформлення наукових робіт.

Текст дисертаційної роботи викладено грамотною науковою мовою, логічно та послідовно. Структура роботи, мова і стиль викладення відповідають встановленим вимогам до оформлення дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Використана у роботі наукова термінологія є загальноприйнятною, а стиль подання результатів теоретичних і практичних досліджень, сформульованих наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує їх чіткість, зрозумілість та можливість подальшого використання. Загалом

дисертація є завершеною науковою працею, що відповідає вимогам спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

В цілому, дисертаційна робота є *завершеною науковою працею*, що відповідає вимогам спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування.

За актуальністю, науковою новизною, теоретичним, методичним та практичним значенням, обґрунтованістю одержаних результатів та оформленням, дисертаційна робота Ісайка Дениса Ігоровича відповідає чинним вимогам Міністерства освіти і науки України, зокрема, п. п. 6 і 7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», та може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування.

Головуючий на засіданні –

завідувач кафедри публічного управління та регіоналістики,

доктор наук з державного управління, професор

Микола МИКОЛАЙЧУК

«17» квітня 2026 р.